

COLUMN

Door Cristel van de Ven

Festival Europa

E lke nazomer vindt er in de Drentse bossen een festival plaats, waar mensen van verschillende pluimage elkaar ontmoeten.¹ De deelnemers aan dit festival zijn er op uitnodiging van de organisatoren en van elkaar. Hun samenstelling is bijzonder divers. In een prachtige natuurlijke omgeving lopen ambtenaren en zzp'ers rond, kunstenaars en organisatieadviseurs, directeuren en 'nerds', mensen met torenhoge inkomens en mensen die vrijwel niets verdienen, pragmatici en wereldverbeteraars. Die diversiteit aan mensen en hun netwerken leidt tot unieke combinaties, interessante kruisbestuivingen en bijzondere ideeën. En dat is precies wat de organisatoren met dit festival beogen. Zij noemen het op hun website een 'meeting of minds' en 'open source in het echt'.

Het festivalprogramma wordt samengesteld door de deelnemers zelf. En wat blijkt? Je hoeft helemaal geen geld uit te geven aan dure sprekers en workshopleiders. Want de groep heeft meer dan voldoende talent in huis om een programma te bieden met daarin voor elk wat wils, van workshops nieuwe technologie tot mindmappen, van lezingen over gezonde voeding tot het starten van een vreedzame revolutie, en van cursussen pilates tot een partijtje theatersport. Deelnemers kunnen ook meedenken met organisaties die – voor een relatief klein bedrag – een vraag stellen aan de festivalgangers, bijvoorbeeld over het bewerkstelligen van 'eerlijke flex' in arbeidsrelaties. Naast een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de inhoud van het festivalprogramma zorgen de deelnemers er met elkaar voor dat het festival prettig verloopt. Iedereen ruimt zijn eigen rommel op, vult toiletrollen bij waar nodig, en draait bar-, kook- of afwasdiensten.

De festivalomroeper (ook een vrijwilliger) verwoordde de onderliggende filosofie van dit doe-het-zelf-en-doe-het-samenfestival treffend met de zin: 'If you see a job, it's yours!' Naast een gevoel van saamhorigheid heeft deze filosofie een ander bijkomend voordeel, namelijk dat de kosten van het festival laag zijn. Het festival is daarmee een dag of vijf lang de participatiemaatschappij in optima forma, waar en passant ook nog eens innovatieve ideeën voor diezelfde maatschappij worden bedacht en opgepakt.

Kijkend naar het 'gedoe in Europa' dacht ik de afgelopen maanden met weemoed terug aan die paar dagen in het Drentse bos. De Europese solidariteit staat momenteel onder druk. Het Griekenlanddossier en de vluchtelingencrisis: de Europese regeringsleiders komen er niet uit. Samen ergens de schouders

onder zetten lijkt een schier onmogelijke opgave. In plaats van de oplossing te zoeken in samenwerking en dialoog maken we op Europees niveau regels. Regels waar lidstaten zich aan moeten houden. Regels waarvan als snel blijkt dat ze onvoldoende werken, waarop er nog meer nieuwe regels worden maakt, die ervoor moeten zorgen dat de oude regels alsnog worden nageleefd. En zo voort, en zo verder. De bureaucratie draait overuren. Het Brusselse vergadercircuit ronkt. Maar biedt geen soelaas.

Ik pleit daarom voor een nieuwe manier van vergaderen. Of liever, zoals NRC-journaliste Ellen de Bruin ons aanraadt in haar boek *Vergaderen: niet doen!*,² om daar vooral mee te stoppen. Wat Europa nodig heeft, is een festival. Stuur alle regeringsvliegtuigen naar de Drentse bossen in plaats van naar de Brusselse kantoren. Laat de festivalomroeper de fine fleur van de Europese politiek verwelkomen met de slogan: 'If you see a job, it's yours!' En stuur ze dan het veld in. Wie weet zet François Hollande dan wel een tent op met de Hongaarse premier Viktor Orban. En verzorgt Mark Rutte een workshop tango dansen, met zijn Noorse counterpart Erna Solberg. En heel, heel misschien maken Merkel en Tsipras dan wel samen de toiletten schoon. Wat zou het mooi zijn als de doe-het-zelf-en-doe-het-samenfilosofie van het festival de regeringsleiders stimuleert tot het achterwege laten van ellenlange debatten. Wat zou het mooi zijn als de doe-het-zelf-en-doe-het-samenfilosofie van het festival de regeringsleiders aanspoort tot het niet langer doorschuiven van moeilijke dossiers, net zo lang tot niemand zich er meer verantwoordelijk voor voelt. En wat zou het mooi zijn als de doe-het-zelf-en-doe-het-samenfilosofie van het festival de regeringsleiders leert om samen iets op te bouwen. Geen festival dit keer, maar Europa. Het is hard nodig.

Noten

- 1 www.permanentbetafestival.nl.
- 2 E. de Bruin, *Vergaderen? Niet doen!* Antwerpen/Amsterdam: Uitgeverij Business Contact 2015.

Over de auteur

Cristel van de Ven is mede-oprichter en -eigenaar van Factor Vijf, bureau voor organisatieontwikkeling. Zij geeft lezingen, doet onderzoek en adviseert organisaties over onderwerpen als inzetbaarheid, dialoog en diversiteit.